

**OVAKO ĆEMO
SE ZAŠTITITI.**

Opšte informacije o vakcinaciji protiv COVIDA-19 mRNA vakcinom (Pfizer/BioNTech, Moderna)

Da li je vakcina efikasna i sigurna?

Za svaku vakcinu u Švajcarskoj je potrebna dozvola. U tu svrhu vakcina mora da ispunjava visoke standarde u pogledu sigurnosti, efikasnosti i kvaliteta. Švajcarska agencija za lekove Swissmedic je precizno ispitala i odobrila mRNA vakcine protiv COVIDA-19. Sigurne su i efikasne. Već je više desetina hiljada ljudi dobilo vakcinu tokom studija. Sigurna je i efikasna i kod starijih ljudi i hroničnih bolesnika.

Otkako je odobrena vakcina, nekoliko milijardi ljudi vakcinisano je tom vakcinom. Stručnjaci i dalje nadziru sigurnost i efikasnost vakcine. Korist od vakcinacije mora značajno da nadmaši rizike. Tek tada se ova vakcinacija preporučuje u Švajcarskoj.

Gde mogu da se vakcinišem?

Savezna vlada je izradila strategiju vakcinisanja i preporuke. Za vakcinaciju su nadležni kantoni. Informišite se na internet stranici ili putem Infoline-a vašeg kantona www.foph-coronavirus.ch/cantons (engleski) gde možete da se vakcinišete. Možete i pitati vašeg doktora, vašu doktorku, vašu apotekarku ili apotekara.

Kome se preporučuje vakcinacija?

Svim osobama starijim od 12 godina preporučuje se da se vakcinišu nekom od mRNA vakcina.

Ova preporuka naročito važi za

- Osobe koje su naročito ugrožene od korona virusa (osobe sa hroničnim bolestima, osobe starije od 65 godina i trudnice);
- kao i za njihove bliske kontakte u privatnom i profesionalnom okruženju.

Preporučujemo vakcinaciju protiv Covida-10 vakcinom za decu kompanije Pfizer/BioNTech i za decu od 5 do 11 godina (pogledati informacioni list „Vakcinacija protiv Covida-19 za decu od 5 do 11 godina“).

Ko ne bi trebalo da se vakciniše?

Vakcinu protiv COVIDA-19 mRNA vakcinom ne preporučujemo sledećim osobama:

- osobe sa ozbiljnom potvrđenom alergijom na neki sastojak vakcine, pre svega na polietilen glikol (PEG), ili trometamin (TRIS). Posavetujte se sa alergologom.
- deca i mladi ispod 5godina. Još uvek nema dovoljno podataka o vakcinaciji za ovaj uzrast.

Molimo obratite pažnju na: Da li imate visoku temperaturu? Da li ste bolesni i ne osećate se dobro? U tom slučaju odložite termin za vakcinaciju. Da li čekate na vaš rezultat testa na COVID-19? Ili ste u izolaciji ili karantinu? U tom slučaju nemojte da se vakcinišete. Nadoknadite vakcinu kada bude moguće.

Šta važi ukoliko sam trudnica ili planiram da zatrudnim?

Da li planirate za zatrudniti? U tom slučaju se vakcinišite što pre. Već ste zatrudneli, a pre trudnoće uopšte niste primili vakcinu? U tom slučaju, preporučujemo Vam da se vakcinišete počev od 12 nedelje trudnoće (tj. nakon početka 2. trećine trudnoće). Vakcinacija je, načelno, moguća takođe i ranije u toku trudnoće.

Ako ste trudnica ili planirate trudnoću i imate pitanja u vezi sa vakcinacijom, konsultujte se sa Vašom lekarkom tj. lekarom ili Vašom bobicom.

Kako se daje vakcina?

Putem injekcije u nadlakticu. Nakon prve vakcine ostajete 15 minuta na posmatranju.

Koliko često moram da se vakcinišem?

Potrebne su obično dve vakcine. Drugu vakcinu možete da primite četiri nedelje posle prve.

Morate da primite obe vakcine.

Samo tada ste najbolje moguće zaštićeni.

Ako ste već imali potvrđenu infekciju korona virusom, treba vam samo jedna vakcinacija mRNA vakcinom.

Izuzeci se odnose na posebno ugrožene osobe sa oslabljenim imunološkim sistemom; informišite se kod svog lekara.

Za osobe starije od 16 godina preporučuje se dopunska vakcinacija 4 meseca nakon kompletne osnovne imunizacije (pogledajte brošuru «Dopunsko vakcinisanje sa mRNA vakcinom»).

Kako me vakcina štiti?

Vaš organizam izgrađuje zaštitu od COVIDA-19. To traje do otprilike nedelju dana do dve nedelje posle druge vakcine.

Vakcina jača vaš odbrambeni mehanizam. Ona pomaže vašem organizmu da se bori protiv virusa. Rizik dobijanja teškog oblika COVIDA-19 je tada izrazito smanjen.

Važno je znati: Potpuna zaštita ne postoji. Neke osobe mogu da dobiju COVID-19 uprkos vakcini. Stoga se odmah testirajte ako imate simptome Covid-19.

Ovde možete pronaći detaljnije informacije o načinu funkcionisanja vakcine: www.foph-coronavirus.ch/mrna (engleski).

Koliko dugo me vakcina štiti?

Vakcine mRNA veoma dobro štite od teškog toka bolesti Covid-19 sa hospitalizacijom. Kod osoba starijih od 65 godina, međutim, pokazalo se da se ova zaštita vakcinacijom vremenom može smanjiti. Za ove osobe preporučujemo dopunsku vakcinaciju 4 meseca nakon

**OVAKO ĆEMO
SE ZAŠTITITI.**

poslednje vakcinacije. Do sada nije jasno da li vakcinacija štiti od teškog toka bolesti kod osoba mlađih od 65 godina. Zaštita od blage bolesti i od prenošenja virusa, međutim, vremenom se smanjuje kod svih osoba. U zavisnosti od varijante, to se može odvijati brže ili sporije. Stoga preporučujemo dopunsku vakcinaciju za sve osobe od 16 do 64 godine.

Da li zbog vakcine mogu da dobijem COVID-19?

Ne. Vakcina ne može da bude uzročnik oboljevanja od COVIDA-19. U vakcini nema korona virusa.

Dali treba da primim vakcinu ako sam bio/bila već inficirana korona virusom?

Vakcina ima smisla i ukoliko ste već imali infekciju sa korona virusom.

U principu ste zaštićeni određeno vreme nakon vakcinacije od nove infekcije. Nije poznato koliko dugo. Preporučujemo vam vakcinaciju kako biste bili duže zaštićeni. Vakcinišite se u roku od tri meseca nakon infekcije. Od četiri nedelje nakon potvrđene infekcije koronavirusom, dovoljna je u pravilu jedna doza vakcine za osnovnu imunizaciju. Druga doza vakcine nije potrebna.

Da li postoje neželjene reakcije?

Svaka vakcina može da prouzrokuje nuspojave. Uglavnom su slabog do umerenog intenziteta i brzo prolaze. Veoma retko dolazi do pojave ozbiljnih nuspojava. Kod pojedinih osoba je došlo do ozbiljne alergijske reakcije direktno posle Covid-19 vakcinacije sa mRNA vakcinom. U još ređim slučajevima, konstatovana su u roku od 14 dana nakon vakcinacije zapaljenja srčanog mišića ili perikarda koja su bila blaža i mogla su se brzo izlečiti. Takvo zapaljenje je češće primećeno kod osoba mlađih od 30 godina nakon vakcinacije Moderna vakcinom. Zbog toga se preporučuje vakcinacija vakcinom kompanije Pfizer/BioNTech za osobe mlađe od 30 godina. Sledeće se odnosi na obe vakcine: Prednosti vakcinacije protiv Covid-19 jasno nadmašuju moguće rizike i kod mladih osoba. Zapaljenje srčanog mišića ili perikarda su mnogo češća kod infekcije korona virusom nego nakon vakcinacije.

Osim toga do sada ne postoje upadljive teže nuspojave. Takve nuspojave bi se očekivale u roku od nekoliko meseci nakon vakcine. Stručnjaci veoma oprezno posmatraju moguće pojave.

Koje nuspojave su moguće?

- Crvenilo, bol ili otok na mestu uboda na ruci gde ste vakcinisani
- Glavobolja
- Zamor
- Bolovi u mišićima i zglobovima
- Opšti simptomi kao što su groznica, osećaj groznice ili manja temperatura

Ove neželjene reakcije se često javljaju posle vakcinacije. One pokazuju da organizam izgrađuje zaštitu protiv bolesti. U blažem obliku su čak dobar znak. U slučaju alergijske reakcije dolazi, na primer, do pojave jakog otoka, crvenila, svraba ili otežanog disanja. Tipični simptomi zapaljenja srčanog mišića su bolovi u grudima, otežano disanje i jako lupanje srca. Ukoliko se pojave ovi simptomi, odmah se obratite svom lekaru.

Koliko dugo mogu trajati neželjeni efekti?

Neželjeni efekti obično nestaju nakon nekoliko dana. Da li i dalje imate neželjene efekte nakon nedelju dana?

Pogoršavaju li se? Ili ste zabrinuti zbog toga?

U tom slučaju razgovarajte sa svojim lekarom.

Vakcinisan/a sam. Da li mogu da zarazim druge ljude COVIDOM-19?

Verovatnoća da se zarazite korona virusom nakon potpune vakcinacije znatno je smanjena, a samim tim i rizik od prenošenja. Međutim, vakcinacija ne nudi stopostotnu zaštitu i s vremenom se zaštita smanjuje. Efikasnost zaštite i brzina kojom se smanjuje, može se razlikovati u zavisnosti od varijante virusa.

Molimo imajte na umu: I dalje se pridržavajte higijenskih pravila i pravila ponašanja i obaveze nošenja maske tamo gde je to na snazi.

Ko plaća vakcinaciju?

Vakcinacija je besplatna za vas. Zdravstveno osiguranje plaća jedan deo vakcine. Konfederacija i kantoni plaćaju ostalo.

Da li je vakcinacija dobrovoljna?

Da. Vakcinacija je u Švajcarskoj dobrovoljna.

Ne postoji obaveza vakcinacije.

Gde mogu da pronađem dodatne informacije?

Dodatne informacije o vakcinaciji protiv COVIDA-19 možete pronaći na internet stranici Savezne službe za javno zdravlje BAG: www.bag-coronavirus.ch/impfung www.foph-coronavirus.ch/vaccination (engleski) Ili pitajte svog lekara. Ili u apoteci.

